

LAGUTSKOTTETS betänkande N:o 1/-30 i anledning
av landskapsnämndens framställning till Ålands
N:o 1/-30. landsting med förslag till landskapslag angående
stämpelskatt för landskapsnämndens expeditioner
samt för inträdesbiljetter till offentliga nöjen.

Av känd orsak bör konformitet råda mellan rikets och landskapets lagstiftning uti ifrågakomna avseenden. Det är därför helt naturligt, att landskapsnämnden ägnat detta lagstiftningsområde sin uppmärksamhet, sedan hithörande förhållanden i riket blivit omreglerade genom lagen om stämpelskatt av den 28 december 1929 och statsrådets beslut av samma dag om tillämpningen av sagda lag.

Ur ändamålsenlighetssynpunkt bör det även hälsas med tillfredsställelse, att stadgandena om expeditionsavgifter, närings- och nöjesskatter blivit sammanförda, på sätt föreliggande lagförslag innehåller, samt att avgifterna om skatterna ifråga uppbäras i form av stämpel.

Vid granskningen av lagförslagets skilda punkter har utskottet funnit, att detsamma uttömmande reglerar samtliga å landskapet ankommande förhållanden och i huvudsak återgiver respektive bestämmelser uti lagen om stämpelskatt och förenämnda statsrådsbeslut. Dock har utskottet fäst sig vid nedannämnda omständigheter och avvikelser.

Rikets stämpellag innehåller ordet "nöjestillfällen", under det att landskapsnämndens lagförslag i motsvarande delar använder uttrycket "offentliga nöjen". Uppenbarligen har landskapsnämnden icke velat åstadkomma någon saklig avvikelse från rikets lagstiftning, utan endast ur rent språkliga skäl begagnat nämnda uttryckssätt. Emellertid innebär begreppet nöjestillfälle något mera och vidlyftigare än offentligt nöje i det att därunder med vanligt språkbruk kan inbegripas tillställning, som icke är offentlig i vidsträckt bemärkelse, tillställning, som icke är öppen för en och var. Sålunda kan en fest, till vilken endast medlemmar av en förening och av dem inbjudna emot avgift hava tillträde, näppeligen betraktas såsom offentligt nöje, men väl såsom nöjestillställning. Utan tvivel komme man att på grund härav söka kringgå stämpellag-

gen, varför utskottet för undvikande av komplikationer vid lagens tillämpning samt särskilt med hänsyn till den betydelsefulla konsekvens, varmed rikets stämpellag använder ordet nöjestillfälle, finner rådgäst att föreslå samma uttryckssätt uti den tillernade landskapslagen. Utskottet medger, att ordet nöjestillfälle icke är god svenska, men då ordet under varje omständighet är att föredraga framför ordet "för lustelsetillfälle", som gällande landskapslag upptager, har utskottet stannat vid förenämnda uppfattning.

Enligt § 21 i självstyrelselagen äger landskapet besluta om närings skatter och använda dem för sina behov. Den skatt, som för bankrörelse skall erläggas, är att betrakta såsom näringskatt, varav följer, att landskapet äger uppbära och tillgodogöra sig nämnda skatt. Emellertid möter frågans ordnande svårigheter, enär meddelandet av tillstånd att utöva bankrörelse enligt lagen den 10 maj 1886 angående bankrörelse, som av bolag idkas ankommer på statsrådet. Därför och då skatten ifråga enligt rikets lag uppdebiteras i samband med utgivande av resolutioner är stadgandet uti § 6 punkt 2 obehövt. Utskottet har därför strukt detsamma, helst någon svårighet för landskapet vid skatteutjämnigen icke kan uppkomma. Vederbörande torde nämligen icke kunna hava något att anmärka däremot, att skatten kommer statsverket till godo direkt och icke såsom avdrag av det bidrag, som skall till landskapet utgiva.

Ehuru landskapsnämnden vid sammanställandet av lagförslaget med på tagen sorg-/^{fällighet} sökt upprätthålla konformiteten med rikets lag, har landskapsnämnden bland de slag av nöjen, som skola beskattas med 40 % av inträdesavgiften, utelämnat förevisning av vilda djur. Detta har uppenbarligen icke skett av förbiseende. I stället har landskapsnämnden till sagda procent velat beskatta en idrottsgren, nämligen boxning, ehuru idrott och sport i övrigt är obeskattat. Måhända vill landskapsnämnden motivera åtgärden därmed, att gällande landskapslag som kompensation för förevisning av vilda djur upptager boxningstävlingar, vilka slag av nöjen för Ålands vidkommande sålunda synes vara kongruenta. Några sakliga skäl för denna åtgärd torde icke kunna förebäras, ty

boxningen - gentlemannaförsvaret - intager i alla kulturländer en framstående plats bland idrottsgrenar och ingår uti programmet för olympiska spelen. Till och med i Finland, där kniven hittillsdags utgjort och allt fortfarande utgör det allmänast förekommande försvarsvapnet, har boxningssporten vunnit terräng. Under sådana omständigheter, och då den åländska ungdomen - känd för övrigt också för bedrifter uti boxningsringen - vid utövandet av denna idrottsgren icke torde ådagalägga större raseri än annan ungdom och förtjäna jämförelse med vilda djur, har utskottet också i detta avseende ansett sig böra vidhålla konformiteten med rikets lagstiftning.

Utskottet har strukit sista meningen uti § 12 mom. 2, enär enahanda stadgande återfinnes uti § 13.

Hänvisande till ovensagda får utskottet värdsammast föreslå,

att landstinget ville antaga nedanstående lag angående stämpelskatt för Ålands landskapsnämnds expeditioner samt inträdesbiljetter till nöjestillfällen;

På framställning av Ålands landskapsnämnd har Ålands landsting antagit nedanstående

L a g angående stämpelskatt för Ålands landskapsnämnds expeditioner samt för inträdesbiljetter till nöjestillfällen i landskapet.

I Kap.

Allmänna stadganden.

1 §.

För landskapsnämndens expeditioner samt för inträdesbiljetter till nöjestillfällen skall stämpelskatt till landskapet Åland erläggas på sätt i denna lag stadgas.

2 §.

Med avvikelse från stadgandena i denna lag skall lända till efterrättelse, vad i riket är bestämt uti fördrag, avslutat med främmande stat.

II Kap.

Landskapsnämndens expeditioner.

3 §.

För såvitt ej i 4, 5 och 6 §§ annorlunda stadgas, skola expeditioner, som utfärdas av landskapsnämnden, beläggas med stämpel till följande belopp:

1) utslag, resolution, diariebevis eller annan expedition, skriven på skilt papper eller på till landskapsnämnden ingiven handling, förut i 2 punkten nämnd, för varje ark 30 mark;

2) avskrift av och utdrag ur expedition eller annan hos landskapsnämnden förvarad handling, för varje ark 20 mark;

3) remissresolution, som åtecknats eller vidfogats till handling ingiven till landskapsnämnden, för varje ark 20 mark;

4) bevis av vad slag som helst 30 mark;

Är expedition eller avskrift skriven med skrivmaskin eller har dess till använts tryckt blankett och finnes på varje fullskriven sida minst tjugufyra rader och på varje rad i medeltal åtminstone tjugustavelser, skall ovan stadgad stämpelskatt utgå förhöjd till dubbla beloppet, dock sålunda att för icke fullskrivet ark, där skriften icke upptager mera än två sidor, stämpeln må beräknas endast till enkelt belopp.

4 §.

Från erläggande av stämpelskatt för expedition äro befriade:

1) staten och statsinrättningar samt i tjänsteangelägenheter statlig myndighet;

2) landskap, kommun, församling och registrerat trossamfund samt deras inrättningar ävensom i tjänsteärenden deras myndigheter;

3) sjukhus, skola, barnhem, barnträdgård och barnkrubba samt skyddshem, uppfostrings- och skyddsanstalt ävensom sammanslutning för understödjande av sådana;

4) person, vars medellöshet är behörigen styrkt.

5 §.

Befriad från stämpelskatt är expedition i ärenden angående:

1) Fastställande av landskap, kommun eller kommunalt samhälle till

kommande skatt eller avgift eller av grunden för dess beräkning eller ock debitering eller restitution av sådan skatt eller avgift;

2) fattigvård;

3) utgivande på lega åt till den obesuttna befolkningen hörande personer av jordområden å statens till landskapets disposition överlämnade jordegendomar;

4) skadestånd vid olycksfall åt innehavare av landskapets tjänst eller befattning;

5) leverans eller försäljning, som sker till eller verkställes av landskapsinrättning;

6) varaktigt eller temporärt besättande av landskaps- eller kommunal tjänst eller/ock tjänstledighet i eller avsked ur dylik tjänst eller befattning;

7) löne-, pensions-, nådars- eller andra förmåner, som härflyta ur sådan persons tjänsteförhållande, som är eller varit anställd i landskapets tjänst;

8) ur landskapsmedel beviljat resestipendium eller annat understöd;

9) landskapets kommunikationsinrättningar;

10) utdrag ur matrikel över tjänstemän och befattningshavare samt med landskapet gjort avtal.

6 §.

Nedannämnda av landskapsnämnden utfärdade expeditioner skola, såvitt de icke enligt 4 och 5 §§ äro befriade från stämpelskatt, i stället för 1 3 § nämnd stämpel, beläggas med dylik till följande belopp:

Utslag eller resolution, varigenom tillstånd beviljas:

1) för utlännning eller för utländsk sammanslutning eller inrättning att idka andra än i 2 - 7 punkterna nämnda näringar eller att inrätta filial, 3.000 mark;

2) att idka klassificerad restaurant- eller kafé-rörelse, enligt landskapsnämndens prövning, efter rörelsens och dess lokals beskaffenhet, storlek och läge: när tillståndet avser första klass restaurant eller kafé, med 7.000 - 15.000 mark; andra klass med 2.000 -

8.000 mark och tredje klass med 300 - 3.000 mark;

3) att hålla restaurant eller kafé å passagerarfartyg eller ock tillfälligt restaurant eller kafé i samband med utställnings- eller festtillfälle med 300 mark.

Då sådan rörelse övergått till äkta make eller maka, avkomling, fader eller moder, erlägges dock stämpelskatt enligt 3 §;

4) att anordna allmän dans eller kabaretföreställning i restaurant eller kafé, efter sådan rörelses art och omfattning, enligt landskapsnämndens prövning, för varje månad eller del därav: när tillståndet avser första klass restaurant eller kafé med 2.000 - 5.000 mark; andra klass 1.000 - 3.000 mark och tredje klass 500 - 2.000 mark;

5) att hålla karusell, skjutkärl eller annan därmed jämförlig inrättning med 500 mark för varje sådan inrättning;

6) att hålla för nöjesändamål tillverkad automat, som kan användas mot avgift eller annan sådan anordning, vars användning icke kan jämföras med lotteri, med 50 mark, om automaten eller anordningen är placerad i privat affärslokal eller på privat område, samt med 100 mark i övriga fall; ävensom att hålla enahanda automat eller annan sådan anordning, vars användning är att jämföra med lotteri, enligt landskapsnämndens prövning och på grund av inrättningens beräknade avkastning, med minst 50 och högst 300 mark;

7) att idka positivspelning eller utöva annan gatumusik, med 100 mark för varje månad eller del därav, för vilket tillståndet beviljas.

Då tillstånd uti de i 5, 6 och 7 punkterna nämnda fall beviljas för sådan termin, som ingår i den tid, för vilken samma skatt redan erlagts på annan ort, bör utslaget beläggas med stämpel till i 3 § stadgat belopp.

III Kap.

Inträdesbiljetter till nöjestillfällen.

7 §.

För inträdesbiljetter till sådana, här nedan nämnda nöjestillfällen, vid vilka inträdesavgift uppbäres av alla eller en del besökande, skall

stämpelskatt erläggas med följande procenttal av den å biljetten angivna inträdesavgiften;

- 1) cirkus-, akrobat-, revy-, varieté- och kabaretföreställningar, föreläsningar av vilda djur alla i samband med yrkesmässig servering givna föreställningar, så ock danstillställningar, maskerader, panorama och vaxkabinett, m.m. 40 procent;
 - 2) vid kinematografföreställningar, förutom nedannämnda, 35 procent;
 - 3) vid kinematografföreställningar, då endast konstfilmprogram förevisas, så ock vid operett- och dansföreställningar, 15 procent;
- dock för varje slag minst 30 penni.

Är nöjestillfälle av olika slag, skall stämpelskatt erläggas för det slag av nöje, för vilket den är störst.

8 §.

I detta kapitel stadgad stämpelskatt erlägges icke:

- 1) vid kinematografföreställning, vid vilken enbart program av vetenskapliga eller undervisningsfilmer eller i Finland producerade filmer förevisas;
- 2) vid tillfälle, som anordnas av skola eller annan lärdomsanstalt eller elevförening vid sådan, utan att av utomstående personer uppbäres inträdesavgift, eller där programmet omfattar enbart gymnastik- eller sportuppvisningar, vilka icke givas yrkesmässigt;
- 3) vid av förening föranstaltat nöjestillfälle, vars huvudsakliga program omfattar tal, sång, föredrag, deklamation, sång- och musikprestationer, skådespel och annat därmed jämförligt, men där dans förekommer endast under högst en timmes tid;
- 4) vid karusell, skjuttält eller annan därmed jämförlig inrättning; ej heller
- 5) för fribiljett, som utgives till polismyndighet, brandverket eller den, som eljest å tjänstens vägnar bör ha fritt tillträde till nöjestillfälle ävensom till inom samma nöjesområde verksam person eller tidningsredaktion.

Särskilda stadganden.

9 §.

Handling, som enligt denna lag är underkastad stämpelskatt, skall be-
läggas med stämpelmärken, vilka skola genom landskapsnämndens åtgärd
~~till åtgärd~~ till nödiga valörer anskaffas.

Skall för handling erläggas högre stämpelskatt än 500 mark, kan skat-
ten i penningar emot kvitto inbetalas till landskapsnämndens kamrerar-
kontor.

10 §.

Skall expedition kontrasigneras, bestämme den tjänsteman, som kontra-
signerar densamma, till vilket belopp stämpelskatt därför skall uppbäras
och svare han för denna sin åtgärd. Registrator eller annan tjänsteman,
som utgiver expeditionen till sakägaren, är ansvarig för att expedition-
nen beläggas med av vederbörande tjänsteman bestämd stämpel.

11 §.

Stämpelmärke, varmed expedition eller annan handling skall beläggas,
bör makuleras genom att å detsamma med användande av stämpel eller med
bläck antecknas ordet "makulerat" samt dagen, då detta skett.

Den, som enligt 10 § bör svara för att enskild handling är belagd
med stämpelmärke, svare även för att märket på förenämnt sätt makuleras

12 §.

Den, som anordnar nöjestillfälle, för vilket stämpelskatt skall er-
läggas, vare skyldig att till besökare, förutom de i 8 § 5 mom. nämnda,
utgiva genom landskapsnämndens försorg förfärdigad inträdesbiljett, var-
den angivna inträdesavgiften icke är lägre än det belopp, som för bil-
jetten erlagts, den vid s.k. förköp förekommande förhöjningen icke beräk-
nad.

För inträdesbiljetterna, vilka tillsaluhållas å landskapsnämndens kam-
rerarkontor, erlägger anordnare av nöjestillfälle till landskapet en-
dast stadgad stämpelavgift. Denna må icke uppbäras av nöjesbesökare ut-
över å inträdesbiljetten angivet pris.

Inträdesbiljett bör göras ogiltig genom att rivas i tu, då dess inne-

havare beredes tillträde till nöjet.

Därest anordnare av nöjestillfälle icke iakttagit rörande stämpelskatten utfärdade bestämmelser, vare polismyndighet berättigad att förhindra anordnandet av sådant nöje eller avbryta detsamma.

13 §.

Osålda biljetter till nöjestillfälle bör landskapsnämnden vid anfordran inlösa med stämpelskattens belopp, för så vitt inträdesbiljetterna icke blivit avskilda från biljetthäftets rygg eller där tillförlitlig skriftlig utredning förebringas därom, att biljetterna förblivit osålda eller till följd av förevisningens inställande blivit återinlösta.

14 §.

Önskar ägare av kinematografteater erlægga lägre stämpelskatt för inträdesbiljetter på den grund att vid föreställning förevisas uteslutande konstfilmprogram, eller önskar han giva föreställning utan skatt, av orsak att vid föreställning förevisas enbart program av vetenskapliga eller undervisningsfilmer eller ock i Finland tillverkade filmer, skall han före förevisningen därom göra anmälan å landskapsnämndens kansli.

Uti konst-, vetenskapligt- och undervisningsfilmprogram må jämte dylika filmer ingå någon kortare programfyllnadsfilm, som ej bryter förstämnda filmers helhetsverkan.

15 §.

Polisinrättningen i Mariehamns stad och kronolänsmännen äga tillse att med avseende å nöjestillfällen iakttagas bestämmelserna i denna lag.

16 §.

Genom landskapsnämndens försorg förfärdigade inträdesbiljetter till nöjestillfällen äro olika för en var av de tre i 7 § omförmälda nöjesgrupperna. Å biljetterna angiven inträdesavgift skall vara en mark, två mark, tre, fyra, fem, sex, sju, åtta, nio, tio, tolv, fjorton, femton, sexton, aderton och tjugu mark.

Är inträdesavgiften högre än å de tillbudsstående inträdesbiljetterna angivna prisen, skola två biljetter, vilkas sammanlagda pris uppgår till inträdesavgiftens belopp, användas.

17 §.

Var, som svikligen undanhåller eller söker undanhålla landskapet skat-
pelskatt, straffes på sätt i strafflagen stadgas och vare därjämte plig-
tig att till tredubbelt belopp erlägga den skatt han undanhållit eller
sökt undanhålla, dock minst 100 mark.

Såsom svikligt undanhållande av skatt, som för nöjestillfälle bör
erläggas, anses uppbärande av inträdesavgift antingen helt och hållet
eller delvis i form av förhöjd program- eller garderobavgift eller be-
talning för förfriskningar eller i samband med dessa avgifter eller på
annat likartat sätt.

Bryter annan än vederbörande tjänsteman på annat sätt mot stadgan-
den i 9, 11 eller 12 §§ av denna lag, straffas med högst 200 dags-
böter och kan han skyldigkännas att vid äventyr av böter eller fängel-
se fullgöra sin skyldighet.

18 §.

Denna lag träder omedelbart i kraft. Därigenom upphävas landskaps-
lagarna angående lösen för landskapsnämndens expeditioner av den 5
mars 1923, samt dess 1 § i den lydelse densamma har i landskapslagen,
utfärdad den 20 februari 1926, angående uppbärande av näringsskatt;
utfärdad den 11 februari 1924, ävensom angående erläggande av nöjes-
skatt av den 15 februari 1923 samt dess 3 § sådan denna lyder i land-
skapslagarna, utfärdade den 11 februari 1924 och den 30 april 1927.

Mariehamn den 18 februari 1930.

På lagutskottets vägnar:

Johan Rosenblad

August Lippman

Uti ärendets behandling hava deltagit: landstingsmannen Rothberg,
ordförande, samt landstingsmännen Rosenblad, Nordlund, Strandfält och
Holmberg.